13/11/2021

32 χρόνια έτρεμε ο τάφος της Ευδοξίας που δίωκε τον Χρυσόστομο

/ Ορθόδοξες Προβολές

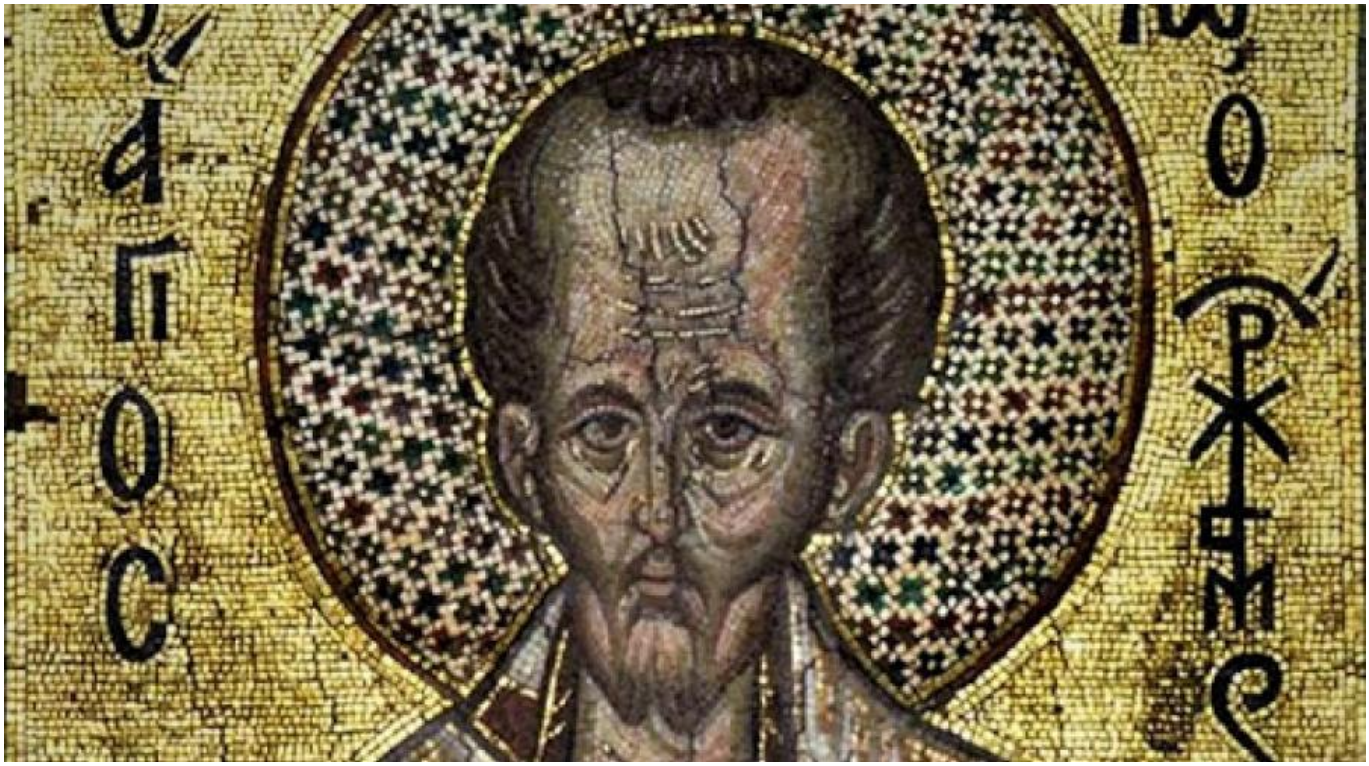

Ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης αναφέρεται στον Συναξαριστή του **στην έχθρα με την οποία αντιμετώπισε η Αυτοκράτειρα Ευδοξία τον Άγιον Ιωάννη τον Χρυσόστομο** και τις εξορίες και αδικίες που υπέστη ο Άγιος δια χειρός της. **Ωστόσο,** "όσοι Επίσκοποι εσυνήργησαν εις αυτήν, **όλοι εβασανίσθησαν πρότερον εκ Θεού με δεινάς και πολλάς ασθενείας,** και έπειτα απέθανον. **Η δε Ευδοξία πρώτη έπαθε τας ασθενείας ταύτας,** επειδή και πρώτη αυτή επαρανόμησε, και έγινε πρόξενος απωλείας και εις τους Επισκόπους. Λέγουσι δε, **ότι μετά τον θάνατόν της, διά να αποδειχθή η αδικία οπού έκαμεν εις τον μέγαν Χρυσόστομον, εκινείτο και έτρεμεν ο τάφος της** εις διάστημα χρόνων ολοκλήρων τριανταδύω. Όταν δε ανεκομίσθη το λείψανον του Αγίου εις Κωνσταντινούπολιν και απετέθη, όπου τώρα είναι, **τότε και ο τάφος εκείνης** εστάθη και πλέον δεν έτρεμεν".

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ:

Τω αυτώ μηνί ΙΓ΄, μνήμη του εν Αγίοις Πατρός ημών Ιωάννου

Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως του Χρυσοστόμου[1].

Μύσας ο χρυσούς Ιωάννης το στόμα,
Αφήκεν ημίν άλλο τας βίβλους στόμα.
Αμφί τρίτην δεκάτην σίγησεν χρύσεα χείλη.

Ούτος ο μέγας φωστήρ, και μεγαλόφωνος της οικουμένης διδάσκαλος, εκατάγετο από την μεγαλόπολιν Αντιόχειαν, υιός ων γονέων ευσεβών, πατρός μεν, Σεκούνδου αρχιστρατήγου, μητρός δε Ανθούσης. Ευθύς λοιπόν κατά την αρχήν της ζωής του, πολλήν αγάπην και έρωτα είχεν ο Άγιος ούτος εις τους λόγους και τα μαθήματα. Διά τούτο εις ολίγον καιρόν επέρασεν όλην την σοφίαν των Ελλήνων και των Χριστιανών, και έγινεν άκρος κατά την λογικήν και ρητορικήν τέχνην και κάθε επιστήμην. Όθεν διά την προκοπήν και αρετήν του, από μεν τον Άγιον Μελέτιον τον Πατριάρχην Αντιοχείας, έγινε κληρικός, ήτοι Αναγνώστης. Από δε τον Αντιοχείας Φλαβιανόν, έγινε Διάκονος και Πρεσβύτερος. Πολλούς δε λόγους συνέταξεν ο χρυσούς αυτού κάλαμος, σχεδόν υπερβαίνοντας αριθμόν, τόσον περί μετανοίας, όσον και περί της των ηθών ευκοσμίας και καταστάσεως. Και πάσαν σχεδόν ερμήνευσε την θεόπνευστον Γραφήν. Επειδή δε Νεκτάριος ο Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης εκοιμήθη εν Κυρίω, διά τούτο με την ψήφον των Επισκόπων, και με την προσταγήν του βασιλέως Αρκαδίου, εκαλέσθη ο μακάριος ούτος Ιωάννης από την Αντιόχειαν, και έγινε κανονικώς Πατριάρχης της βασιλίδος των πόλεων. Τόσον δε πολλά επέδωκεν ο αοίδιμος τον εαυτόν του εις την άσκησιν και εγκράτειαν, εις τρόπον ότι, έτρωγε μόνον τον χυλόν του κριθαρίου. Και πάλιν από αυτόν δεν εχόρταινεν, αλλά ολίγον τι μετελάμβανε. Και ύπνον δε ολίγον εκοιμάτο, όχι επάνω εις κλίνην αναπαυόμενος, αλλά στεκόμενος και επάνω εις σχοινία βασταζόμενος. Όταν δε πολλά εκουράζετο, τότε ολίγον εκάθητο.

Τότε δε και περισσότερον εσχόλαζε και εκαταγίνετο ο θείος Πατήρ εις τας ερμηνείας των θείων Γραφών και εις τας διαλέξεις και διδασκαλίας, διά μέσου των οποίων πολλούς εις θεογνωσίαν και μετάνοιαν έφερε. Τόσην δε υπερβολικήν φιλανθρωπίαν είχεν εις τους πτωχούς και δεομένους ο Χριστού μιμητής, ώστε οπού έγινε και εις τους άλλους τύπος και παράδειγμα φιλοπτωχείας. Διά τούτο και με τους εν Εκκλησία λόγους εδίδασκεν όλους τους Χριστιανούς, να αγαπούν μεν και να ενεργούν την αρετήν αυτήν της φιλοπτωχείας, να απέχουν δε από την πλεονεξίαν.

Όθεν διά την αιτίαν ταύτην, πρώτον προσέκρουσεν εις την βασίλισσαν Ευδοξίαν, και εις έχθραν με αυτήν κατεστάθη. Επειδή, αυτή μεν άρπασε τον αμπελώνα μιάς χήρας, Καλλιτρόπης ονομαζομένης η οποία εφώναζε ζητούσα το υποστατικόν της. Ο δε Άγιος εσυμβούλευεν αυτήν να μη κρατή το ξένον πράγμα. Και επειδή εκείνη

δεν επείθετο, διά τούτο ήλεγχεν αυτήν και εθεάτριζε ο Άγιος με το παράδειγμα της Ιεζάβελ. Όθεν η Ευδοξία αγριευθείσα ως θηρίον, εκατέβασε τον Άγιον από τον θρόνον του. Το πρώτον μεν, μόνη της, το δεύτερον δε, και διά των Επισκόπων εκείνων, οι οποίοι ηκολούθουν περισσότερον εις τας δυναστείας και υπολήψεις των αξιωματικών αρχόντων, παρά εις την ευσέβειαν και εις τους θείους νόμους. Έπειτα πάλιν απεκατέστη ο Άγιος εις τον θρόνον του.

Τελευταίον δε εξωρίσθη ο Άγιος εις την Κουκουσόν της Αρμενίας. Και εκεί υπομείνας θλίψεις πολλάς και πολλούς απίστους επιστρέψας εις την θεογνωσίαν, παρέδωκε την αγίαν του ψυχήν εις χείρας Θεού εν έτει υβ΄ [402].

Ο δε κατά πλάτος Βίος του Αγίου γράφει, ότι μετά την από του θρόνου κατάβασιν και εξορίαν του θείου Πατρός, όσοι Επίσκοποι εσυνήργησαν εις αυτήν, όλοι εβασανίσθησαν πρότερον εκ Θεού με δεινάς και πολλάς ασθενείας, και έπειτα απέθανον. Η δε Ευδοξία πρώτη έπαθε τας ασθενείας ταύτας, επειδή και πρώτη αυτή επαρανόμησε, και έγινε πρόξενος απωλείας και εις τους Επισκόπους. Λέγουσι δε, ότι μετά τον θάνατόν της, διά να αποδειχθή η αδικία οπού έκαμεν εις τον μέγαν Χρυσόστομον, εκινείτο και έτρεμεν ο τάφος της εις διάστημα χρόνων ολοκλήρων τριανταδύω. Όταν δε ανεκομίσθη το λείψανον του Αγίου εις Κωνσταντινούπολιν και απετέθη, όπου τώρα είναι, τότε και ο τάφος εκείνης εστάθη και πλέον δεν έτρεμεν. (Τον κατά πλάτος Βίον αυτού όρα εις τον Νέον Θησαυρόν (2.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Πρέπει να ηξεύρωμεν, ότι η του θείου Χρυσοστόμου αγία κοίμησις, έγινε κατά την δεκάτην τετάρτην του Σεπτεμβρίου μηνός, όταν τελήται η του τιμίου Σταυρού Ύψωσις. Μετετέθη δε αύτη εις την σημερινήν ημέραν, ίνα, ως νομίζω, τελεία ψάλληται η ταύτης Ακολουθία καθώς γράφεται εν τω χειρογράφω Συναξαριστή. Σημείωσαι, ότι εις την του Ιωάννου χρυσήν κεφαλήν βίους και εγκώμια έπλεξαν Γεώργιος ο Αλεξανδρείας, Κύριλλος ο Αλεξανδρείας, Πρόκλος, Θεοδώρητος όστις πέντε λόγους συνέγραψεν εις τον Χρυσόστομον, καθώς μαρτυρεί ο αναγνούς τούτους κριτικός Φώτιος, Συμεών ο Μεταφραστής, Λέων ο σοφός, Ανώνυμος, Παλλάδιος ο Επίσκοπος Ελενουπόλεως, Σωφρόνιος Ιεροσολύμων, Ιωάννης ο Δαμασκηνός, Μαρτύριος Πατριάρχης Αντιοχείας, Κοσμάς ο επί των χρόνων του Χρυσοστόμου Διάκονος Αποστολιτών, Νείλος, Ισίδωρος ο Πηλουσιώτης, Ευάγριος ασκητής, Κοσμάς Βεστίτωρ, Νικήτας Σκευοφύλαξ, Νικήτας ο Παφλαγών, Ευστάθιος Πρίμι, Βασίλειος ο πρωτόθρονος, Κωνσταντίνος βασιλεύς ο Πορφυρογέννητος, Σωκράτης. Άπαντες τον αριθμόν εικοσιδύω. Δεν δύναμαι εδώ να σιωπήσω εκείνο το συμβεβηκός, το οποίον προξενεί ένα άκρον και ξεχωριστόν έπαινον εις τον χρυσούν τούτον Άγιον, καθώς διηγείται τούτο εν τω κατά πλάτος Βίω αυτού ο Ανώνυμος συγγραφεύς. Αδελφειός, λέγει ούτος, ο Επίσκοπος της εν Καππαδοκία Αραβισσού, ο πολλά δεξιωθείς εν τη εξορία τον Άγιον, ούτος λέγω

παρεκάλει τον Θεόν με θερμάς δεήσεις, ίνα δείξη αυτώ, ποίας δόξης ηξιώθη εν Ουρανοίς ο θείος Χρυσόστομος. Εις καιρόν λοιπόν, οπού επροσηύχετο ο Αδελφειός, ήλθεν εις έκστασιν. Και ιδού βλέπει ένα φωτοειδή άνδρα, όστις έδειχνεν εις αυτόν, όλους τους Διδασκάλους και Ιεράρχας και Οσίους, και τον χορόν όλων των δικαίων, όσοι έφθασαν να μεταβούν από την γην εις τους Ουρανούς. Τότε ο Αδελφειός έβλεπεν όλους εκείνους με χαράν, επιθυμών να ιδή και τον Ιωάννην. Επειδή όμως δεν είδε τούτον εκεί, ελυπήθη. Τότε ο φωτοειδής εκείνος είπε προς τον Αδελφειόν, διατί ελυπήθης; Εκείνος απεκρίθη. Διατί δεν είδον εις το τάγμα των Ιεραρχών τον Κωνσταντινουπόλεως Ιωάννην. Ο δε φανείς λέγει αυτώ· «Τον χρυσούν, λέγεις, Ιωάννην, το στόμα του Θεού; εκείνον τον υπέρ άνθρωπον; Ήξευρε ότι αυτόν δεν είναι δυνατόν εις εσέ να ιδής, διατί αυτός ευρίσκεται εκεί, οπού είναι ο θρόνος του Δεσπότου Χριστού». Μίαν τοιαύτην οπτασίαν είδε και ο Όσιος Μάρκος ο ασκητής, και ήκουσε τα ίδια λόγια, οπού ήκουσε και ο Αδελφειός, από τον Κύπρου Επιφάνιον, όστις ωδήγει αυτόν εν τη κατ' έκστασιν οπτασία. Καθώς και τούτο ο Ανώνυμος διηγείται.

2. Σημείωσαι, ότι Γρηγόριος ο Αλεξανδρείας εν τω Βίω του Χρυσοστόμου καλεί αυτόν της οικουμένης απάσης Διδάσκαλον και φωστήρα. Ο μικρός Θεοδόσιος καλεί αυτόν οικουμενικόν Διδάσκαλον. Λέων ο σοφός εν τω προς αυτόν εγκωμίω λέγει κοινόν της οικουμένης Πατέρα. Και ο Ανώνυμος εν τω Βίω αυτού ονομάζει κοινόν της οικουμένης προμηθέα και προστάτην. Ο Θεοδώρητος παρά Φωτίω λέγει αυτόν της Εκκλησίας στόμα και ευσεβείας ανθρώπων οφθαλμόν. Ο Πηλουσιώτης Ισίδωρος (τμήματι πρώτω, επιστολή ρνς΄ [156]) λέγει περί αυτού «Ο των του Θεού απορρήτων σοφός και υποφήτης Ιωάννης. Ο της εν Βυζαντίω Εκκλησίας και πάσης οφθαλμός». Εν δε τη Μεγίστη Λαύρα σώζεται Βίος ελληνικός του θείου Χρυσοστόμου, ου η αρχή· «Αγαπητοί, αψευδής ο Θεός, ο διά του Προφήτου λέγων, πολλαί αι θλίψεις των δικαίων».

Από το βιβλίο: Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου Συναξαριστής των δώδεκα μηνών του ενιαυτού. Τόμος Α΄. Εκδόσεις Δόμος, 2005) – Εκ του Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού